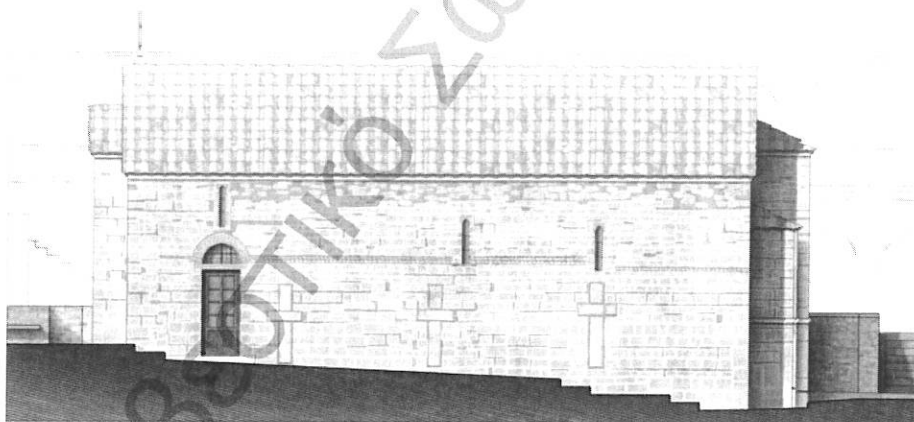

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	Α/Α Πράξης: 1344684
 1794684001495C010C3A00F602A097	Ημ/νία έκδοσης πράξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adeiapublic/faces/searchDocFile

ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ Ι.Μ. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΚΑΜΕΝΩΝ ΒΟΥΡΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΑΡΧ. ΓΡΑΦΕΙΟ : Γ.Π. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ - Δ. ΓΟΥΡΓΙΩΤΟΥ

Υπ. μελέτης : Δ. Γουργιώτου - Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π
Ομάδα μελέτης: Δ. Γουργιώτου - Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π
Α. Τσιάντου - Αρχιτέκτων Μηχανικός Α.Π.Θ
Α. Τεγούσης - Αρχιτέκτων Μηχανικός Π.Θ

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	Α/Α Πρόξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πρόξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adeiapublic/faces/searchDocFile

ΓΕΝΙΚΑ

Η Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού Καμένων Βούρλων, βρίσκεται στη δυτική παρειά του όρους "Κνημίδα", σε υψόμετρο 310 μ. και σε απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων από τη λουτρόπολη των Καμένων Βούρλων.

Αν και δεν υπάρχουν ασφαλείς πληροφορίες για την ημερομηνία ίδρυσης της Μονής, οι παρατηρήσεις μαρμάρινων και λίθινων τμημάτων, τα οποία έχουν ενσωματωθεί ως δομικά στοιχεία στην τοιχοποιία και τα κλίτη του Καθολικού ή βρίσκονται στον περιβάλλοντα χώρο, αλλά και ο τρόπος κατασκευής της τοιχοποιίας του, μας επιτρέπουν να τοποθετήσουμε την αρχική ίδρυση της Μονής γύρω στον 7ο αιώνα. Σιγύλιο του Πατριάρχου Κυρίλλου Λουκάρεως του 16ου αι. χαρακτηρίζει τη Μονή Σταυροπηγιακή. Ο αρχαιολόγος Π. Λαζαρίδης τοποθετεί την ίδρυση της Μονής τον 11ο αιώνα. Ο Γ.Κόλλιας δεν έχει προτείνει χρονολόγηση, ενώ ο καθηγητής Χ. Μπούρας τοποθετεί τη χρονολόγηση του μνημείου στον 12ο αι.

Το μοναστηριακό συγκρότημα συγκροτείται, από τρεις πτέρυγες κελιών και χώρων διημέρευσης, σε σχήμα Π (πι), γύρω από μία εσωτερική αυλή. Το σύνολο των κτισμάτων έχει ανακτηθεί στις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αι. πάνω στα ίχνη της παλιάς εγκατάστασης. Το Καθολικό στο κέντρο της εσωτερικής αυλής παραμένει το μοναδικό ιστορικό και σημαντικό κτίσμα του συγκροτήματος.

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης αποτελεί η πρόταση αποκατάστασης, στατικής ενίσχυσης, προστασίας και ανάπλασης του άμεσου περιβάλλοντος χώρου του Καθολικού, του παλαιότερου σωζόμενου τμήματος της Ι. Μονής και η ανάδειξή

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	A/A Πράξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πράξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adetaipublic/faces/searchDocFile

του ως ένα από τα σημαντικότερα δείγματα βυζαντινής αρχιτεκτονικής στο χώρο της ανατολικής Στερεάς Ελλάδας .

Η διαδικασία αναγνώρισης των ιστορικών και των τυπολογικών χαρακτηριστικών του μνημείου, απαραίτητη για τη συγκρότηση της συνολικής πρότασης αποκατάστασης, βασίστηκε στην αξιοποίηση του συνόλου των βιβλιογραφικών αναφορών, των στοιχείων αποτύπωσης, επί τόπου του έργου και στο ιστορικό αρχείο της Ι. Μονής.

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α1. Ιστορικά στοιχεία, μορφολογικά και τυπολογικά χαρακτηριστικά

Πρόκειται, σύμφωνα με παραδόσεις αλλά και κυρίως μετά τη συστηματική μετά από συστηματική παρατήρηση και αξιολόγηση των μορφολογικών και τυπολογικών χαρακτηριστικών του ναού και μελέτη της βιβλιογραφίας που σχετίζεται με το μνημείο (Χ.Μπούρας, Π.Λαζαρίδης, Γ.Κόλλιας, Τρ.Παναγιώτου), για καμαροσκεπή τρίκλιτη βασιλική με τρούλο που προήλθε από εγγεγραμμένο σταυροειδή με τρούλο.

Ο ναός δέχθηκε ριζική μετασκευή την εποχή της Τουρκοκρατίας, περί τα 1600 μ.Χ. οπότε και η οροφή μαζί με τμήμα της εξωτερικής τοιχοποιίας κατέρρευσε. Σήμερα σώζεται, μετά την ολοκληρωτική απώλεια του τρούλου και πιθανά για λόγους αποτελεσματικότερης προστασίας σε κάποιο νέο σεισμικό γεγονός του μνημείου (δεδομένου ότι ανήκει σε περιοχή μεγάλης σεισμικής δραστηριότητας) με τη μορφή τρίκλιτης καμαροσκεπούς βασιλικής με νάρθηκα και τριμερές ιερό βήμα.

Έχει σχήμα ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο σε κάτοψη(14,80Χ9,30μ.) με ελαφριά σύγκλιση των πλάγιων πλευρών προς τα δυτικά, χωρίς τις προεξέχουσες κόγχες και ύψος στέγης 6.70 μ.

Στο ορθογώνιο προσκολλώνται οι κόγχες του Ιερού Βήματος και των

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	Α/Α Πράξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πράξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adeiapublic/faces/searchDocFile

παραβημάτων, του κυρίως Ιερού Βήματος ημικυκλικές εσωτερικά και των παραβημάτων ημικυκλικές εσωτερικά και εξωτερικά τρίπλευρων .

Τα κλίτη χωρίζονται με δύο τοξοστοιχίες που ορίζονται από Δυτικά προς Ανατολικά με μία παραστάδα που προβάλλει από το δυτικό τοίχο, με ένα κίονα στον εγκάρσιο άξονα του κεντρικού πυρήνα του ναού, (δε συμπεριλαμβάνεται το ιερό βήμα) και με το τμήμα τοίχου (ή επιμήκη πεσσό) που χωρίζει το ιερό βήμα σε τρία διαμερίσματα.

Η παρουσία ζεύγους παραστάδων, σε χαρακτηριστικά από την άποψη της θέσης στην κάτοψη σημεία, συνηγορεί στην κατεύθυνση ότι ο ναός πριν την καταστροφή του ανήκε στον τύπο του εγγεγραμμένου σταυροειδούς, ή της βασιλικής με τρούλο. Η απόσταση μεταξύ των δύο παραστάδων είναι 2.60μ., ίση με αυτή των δύο πεσσών του Ιερού και δεν αφήνουν καμία αμφιβολία ότι ο υπό εξέταση ναός, ήταν αρχικά σταυροειδής εγγεγραμμένος με τρούλο κα μάλιστα ημισύνθετος τετρακίονιος. (βλ. σχέδιο Μπούρα)

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α1. Ιστορικά στοιχεία, μορφολογικά και τυπολογικά χαρακτηριστικά

Πρόκειται, σύμφωνα με παραδόσεις αλλά και κυρίως μετά τη συστηματική μετά από συστηματική παρατήρηση και αξιολόγηση των μορφολογικών και τυπολογικών χαρακτηριστικών του ναού και μελέτη της βιβλιογραφίας που σχετίζεται με το μνημείο (Χ.Μπούρας, Π.Λαζαρίδης, Γ.Κόλλιας , Τρ.Παναγιώτου), για καμαροσκεπή τρίκλιτη βασιλική με τρούλο που προήλθε από εγγεγραμμένο σταυροειδή με τρούλο.

Ο ναός δέχθηκε ριζική μετασκευή την εποχή της Τουρκοκρατίας, περί τα 1600 μ.Χ. οπότε και η οροφή μαζί με τμήμα της εξωτερικής τοιχοποιίας κατέρρευσε. Σήμερα σώζεται, μετά την ολοκληρωτική απώλεια του τρούλου και πιθανά για λόγους αποτελεσματικότερης προστασίας σε κάποιο νέο σεισμικό γεγονός του μνημείου (δεδομένου ότι ανήκει σε

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	Α/Α Πρόξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πρόξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adelaublic/faces/searchDocFile

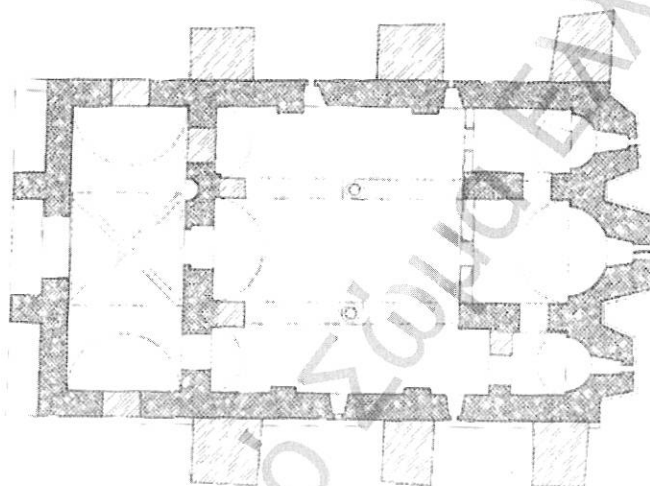
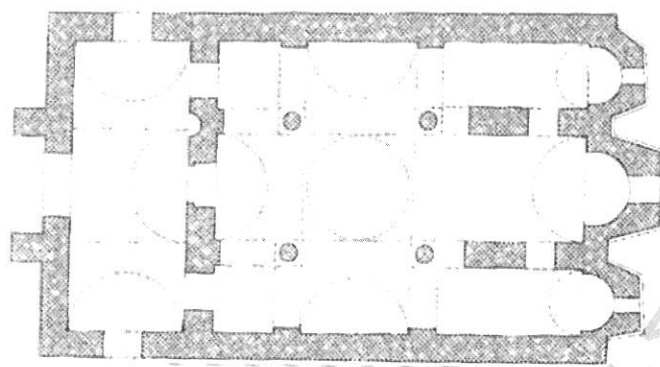
περιοχή μεγάλης σεισμικής δραστηριότητας) με τη μορφή τρίκλιτης καμαροσκεπούς βασιλικής με νάρθηκα και τριμερές ιερό βήμα.

Έχει σχήμα ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο σε κάτοψη(14,80Χ9,30μ.) με ελαφριά σύγκλιση των πλάγιων πλευρών προς τα δυτικά, χωρίς τις προεξέχουσες κόγχες και ύψος στέγης 6.70 μ.

Στο ορθογώνιο προσκολλώνται οι τρίπλευρες κόγχες του Ιερού Βήματος και των παραβημάτων, όλες ημικυκλικές, εσωτερικά .

Τα κλίτη χωρίζονται με δύο τοξοστοιχίες που ορίζονται από Δυτικά προς Ανατολικά με μία παραστάδα που προβάλλει από το δυτικό τοίχο, με ένα κίονα στον εγκάρσιο άξονα του κεντρικού πυρήνα του ναού, (δε συμπεριλαμβάνεται το ιερό βήμα) και με το τμήμα τοίχου (ή επιμήκη πεσσό) που χωρίζει το ιερό βήμα σε τρία διαμερίσματα.

Η παρουσία ζεύγους παραστάδων, σε χαρακτηριστικά από την άποψη της θέσης στην κάτοψη σημεία, συνηγορεί στην κατεύθυνση ότι ο ναός πριν την καταστροφή του ανήκε στον τύπο του εγγεγραμμένου σταυροειδούς, ή της βασιλικής με τρούλο. Η απόσταση μεταξύ των δύο παραστάδων είναι 2.60μ., ίση με αυτή των δύο πεσσών του Ιερού και δεν αφήνουν καμία αμφιβολία ότι ο υπό εξέταση ναός, ήταν αρχικά σταυροειδής εγγεγραμμένος με τρούλο κα μάλιστα ημισύνθετος τετρακίονιος.(βλ. σχέδιο Μπούρα)

Το σύνολο του Ναού, πλην αυτό του πρόπυλου καλύπτεται από δίρριχτη στέγη. Οι κόγχες στην ανατολική πλευρά προεξέχουν του περιγράμματος και καλύπτονται αντίστοιχα με τρίπλευρες χαμηλότερες στέγες, σύμφωνα με την αρχική μορφή του. Διαμορφώνονται, εσωτερικά ημικυκλικές και εξωτερικά τρίπλευρες. Πρόθεση και διακονικό επικοινωνούν με το ιερό βήμα και τα πλάγια κλίτη με χαμηλά ανοίγματα. Ο χώρος του διακονικού είναι συνεπτυγμένος ως προς το δυτικό τμήμα του, το άνοιγμα του οποίου κλείνεται με τέμπλο. Η θέση του ταυτίζεται πιθανά με τη θέση του τέμπλου στην αρχική φάση του μνημείου, όταν ακόμη διεσώζετο ο αρχικός τρούλος. Ο χώρος αυτός χρησιμοποιήθηκε ως παρεκκλήσι την εποχή της τουρκοκρατίας.

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	Α/Α Πρόξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πράξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adelaublic/faces/searchDocFile

Σε επαφή με το δυτικό τοίχο αναπτύσσεται νάρθηκας, παρακολουθεί ως προς τη στέγαση ,την τριμερή διάρθρωση του κυρίως ναού. Ο κεντρικός χώρος καλύπτεται από σταυροθόλιο με λαξευτούς θολίτες και προεξέχοντα λαξευτά βεργία , ενώ τα ακραία τμήματα με εγκάρσιους ημικυλίνδρους από λαξεμένους θολίτες. Η κλείδα των ημικυλίνδρων βρίσκεται ελάχιστα χαμηλότερα από αυτή του σταυροθολίου και οπωσδήποτε χαμηλότερα από το ύψος της κλείδας του κεντρικού κλίτους του κυρίως ναού.

Στον κεντρικό χώρο της ανωδομής του νάρθηκα , ενσωματώνεται εντός της στέγης μικρός καμαροσκεπής χώρος, γνωστός από την παράδοση ως κρυφό σχολείο της Μονής. Η πρόσβαση του πραγματοποιείται από θυρίδα στο τύμπανο του τόξου του κεντρικού κλίτους από το εσωτερικό του κυρίως ναού. Η παρουσία της «κρύπτης», σε συνδυασμό με την άριστη θολοδομία των καμαρών του νάρθηκα δεξιά και αριστερά του σταυροθολίου, δημιουργεί την εντύπωση ότι αρχικώς ο νάρθηκας, πριν προστεθεί το σταυροθόλιο, που έχει αποδοθεί σε νεώτερους χρόνους (Μπούρας ,Σταυροθόλια ,σελ. 63, πιν.24β.), ακολουθούσε τον σταυρεπίστεγο τύπο. Στον ανατολικό τοίχο του νάρθηκα ανοίγονται τρία ανοίγματα-είσοδοι αντίστοιχα προς τα τρία κλίτη του κυρίως ναού. Η επικοινωνία του νάρθηκα με τον εξωτερικό χώρο γίνεται μέσω δύο πλευρικών ανοιγμάτων, ένα στη βόρεια και ένα στη νότια παρειά.

Στο μέσο του δυτικού τοίχου εξωτερικά διαμορφώνεται στενός πυλώνας. Ζεύγος παραστάδων ορθογωνικής διατομής που δημιουργεί ένα εξέχον υποτυπώδες τοξωτό πρόπυλο μικρού βάθους, πλαισιώνει το δυτικό άνοιγμα της εισόδου και το δίλοβο παράθυρο ψηλότερα.

Τρία ζεύγη αντηρίδων από αργολιθοδομή συνιστούν κυρίαρχα στοιχεία οργάνωσης της βόρειας και της νότιας πλευράς του μνημείου .Έχουν κτιστεί για τη στατική ενίσχυση του κτίσματος στο τέλος του 19^{ου} αιώνα μετά από ένα έντονο σεισμικό γεγονός που ταυτίζεται με την ενεργοποίηση του ρήγματος της Αταλάντης .Οι αντηρίδες, συμμετρικές ως προς τη θέση, έχουν το ίδιο πλάτος έδρασης, ενώ εμφανίζουν

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	A/A Πράξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πράξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adelaublic/faces/searchDocFile

διαφορετική γωνία κλίσης αντιστήριξης με αποτέλεσμα να μην ολοκληρώνονται στην ίδια στάθμη από το έδαφος .

Το μεγαλύτερο τμήμα της τοιχοποιίας, ιδιαίτερα στα κατώτερα τμήματα ανάγεται στον 11ο-12ο αι. και έχει ενσωματώσει αρχαίο υλικό του 4ου-5ου αι. Πρόκειται για χαρακτηριστικό παράδειγμα ισόδομης πλινθοπερίκλειστης τοιχοποιίας με ενδιαφέροντα, κεραμοπλαστικά διακοσμητικά στοιχεία από οδοντωτές διακοσμητικές ταινίες, με τρεις ή τέσσερις σειρές πλίνθων , λίθινους σταυρούς, spolia από αρχαία κτίσματα του 5ου-4ου π.Χ. αι. και λίθινο κοσμήτη. Το ανώτερο τμήμα της τοιχοποιίας, από εμφανή αργολιθοδομή έχει ανακτηθεί στη θέση της αρχικής , η οποία κατέρρευσε μαζί με την θολοδομία της αρχικής φάσης του μνημείου. Οι δύο κατασκευαστικές φάσεις είναι απολύτως διακριτές και μαρτυρούν την έκταση της κατάρρευσης και τις περιοχές με τις μεγαλύτερες απώλειες ,όπως αυτές στο τριγωνικό τύμπανο της ανατολικής και της δυτικής παρειάς και στην ανώτατη ζώνη της κεντρικής κόγχης του Ιερού Βήματος.

Ιδιαίτερα επιμελημένες από λαξευτή ισόδομη τοιχοποιία με λίθινο κοσμήτη, ο οποίος πλαισιώνεται άνω και κάτω από μονή οδοντωτή κεραμοπλαστική ταινία, η οποία συνεχίζει σε τμήμα της νότιας πλευράς , εμφανίζονται οι τρεις κόγχες του Ιερού. Εντυπωσιακή είναι η παρουσία λίθινων σταυρών από δομικούς λίθους spolia αρχαίου κτίσματος οι οποίοι οργανώνουν τη νότια και βόρεια πλευρά (3 σε κάθε πλευρά). Το μέγεθός τους 1.90X1,00 μ. και η σχέση τους με την επιφάνεια έδρασης (πολύ κοντά στο δάπεδο), πιστοποιούν το πρώιμο του κτίσματος. Οργανώνουν τους άξονες της πρόσοψης και καταδεικνύουν εκτός από το αδιάψευστο της παλαιότητας του μνημείου ,το χρονικό των μετασκευών κι επισκευών(ενσωμάτωση από τις αντηρίδες) και των αλλοιώσεων στον άμεσο περιβάλλοντα χώρο, καθώς και την αρχική σύνταξη του μνημείου, δεδομένου ότι παρακολουθούν κι εκφράζουν στις όψεις την τυπολογική οργάνωση του εσωτερικού της κάτοψης.

Δύο δίλοβα ανοίγματα με κεντρικό λίθινο αμφικιονίσκο και κορμό

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	A/A Πράξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πράξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adelpublic/faces/searchDocFile

ορθογωνικής διατομής εντοπίζονται στο τύμπανο του πρόπυλου και στην κεντρική κόγχη του Ιερού Βήματος . Οι δύο λοβοί στην περιοχή του πρόπυλου ολοκληρώνονται με ημικυκλικό λαξευτό μονόλιθο, ενώ οι λοβοί της κόγχης πάνω σε ευθύγραμμο ανώφλι εντός του οποίου διαμορφώνεται ελαφρά οξυκόρυφο τόξο πολλαπλής καμπυλότητας . Οι αμφικιονίσκοι και οι λοβοί είναι τοποθετημένοι στην εξωτερική παρειά της τοιχοποιίας σε μικρή υποχώρηση (10 εκ.). Με τον ίδιο τρόπο διαμορφώνεται το ανώφλι των ανοιγμάτων στις μικρές κόγχες της ανατολικής όψης. Στην περιοχή του νάρθηκα τα δύο ανοίγματα στη βόρεια και νότια πλευρά , υπογραμμίζονται από ελαφρά οξυκόρυφα κεραμικά αψιδώματα στη λίθινη τοιχοποιία, προσαρμόζονται στις σύγχρονες λειτουργικές ανάγκες και στις νεώτερες αλλοιώσεις της εξωτερικής στάθμης και εξασφαλίζουν την αναγκαία συνθήκη φωτισμού και επαφή του εσωτερικού με τον περιβάλλοντα χώρο .

Το δάπεδο του ναού, εμφανίζει ίχνη από όλες τις φάσεις της αρχικής του κατασκευής, πριν τη μεγάλη μετασκευή μέχρι σήμερα. Διακρίνει κανείς τη συνεύρεση πήλινων τετραγωνικών πλακών (30X30εκ.), τοποθετημένες σε ζώνες με την παρεμβολή κονιάματος 4-6 εκ. αλλά και μαρμάρινων τμημάτων από σπαράγματα αρχιτεκτονικών μελών, που χρησιμοποιήθηκαν στη φάση της μεγάλης ανακατασκευής περί τα 1600μ.Χ. , αλλά και σύγχρονες επεμβάσεις από άοπλο σκυρόδεμα.

Στο εσωτερικό ο ναός είναι εικονογραφημένος στο σύνολό του εκτός από το βόρειο και νότιο κλίτος, καθώς και το νότιο τμήμα του Ιερού Βήματος. Η εκδοχή της αποκόλλησης των τοιχογραφιών από τις περιοχές αυτές, η απομάκρυνσή τους από το ναό και η επικάλυψη των επιφανειών με μη επιμελημένο κονίαμα, σε συνδυασμό με τα εναπομείναντα ίχνη τοιχογραφιών πίσω από τον αρχιερατικό θρόνο εμφανίζεται ως πολύ πιθανή. Κατά τα άλλα η εικονογράφηση του ναού είναι πλούσια και παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον ως εκτέλεση και θεματολογία. Εμφανίζονται τουλάχιστον δύο φάσεις τοιχογράφησης, η υφιστάμενη (1725-1757) με κάποιες επιζωγραφίσεις και τουλάχιστον ένα προγενέστερο στρώμα, ελάχιστα ίχνη του οποίου εντοπίζονται κάτω από

ΕΓΚΥΡΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ	Α/Α Πρόξης: 1344684
	Ημ/νία έκδοσης πρόξης: 17/02/2025 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ https://services.tee.gr/adelpublic/faces/searchDocFile

το υπάρχον. Ο ζωγράφος ή οι ζωγράφοι ακολουθούν τα βήματα της κρητικής σχολής και μπορούν να θεωρηθούν καλοί ζωγράφοι για τα δεδομένα του 18ου αι. στον Ελλαδικό χώρο.

Συμπερασματικά το Καθολικό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος είναι ένα μνημείο ενδιαφέρον και σημαντικό από κάθε άποψη .

Οι εξωτερικές όψεις αν και αδιάρθρωτες μετά την απώλεια του κεντρικού τρούλου διατηρούν έναν αρχαϊκό χαρακτήρα και πολλά από τα στοιχεία της «ελλαδικής Σχολής», λόγω της έκτασης του παλαιού υλικού που ενσωματώνει και της εντυπωσιακής παρουσίας των δομικών, διακοσμητικών σταυρών.

Η απλή γεωμετρία της κάτοψης του ναού εξωτερικά αποκτά στο εσωτερικό πλαστικότητα , τόσο στον κυρίως ναό, αλλά και στο νάρθηκα με την τριμερή διάρθρωση και το κεντρικό σταυροθόλιο, διότι ανταποκρίνεται σε μια σύνθετη διάταξη η οποία παραμένει και υπονοείται ακόμη και μετά την εκτεταμένη μετασκευή του 1600 και την απώλεια του τρούλου. Η παρουσία των δομικών διακοσμητικών σταυρών με δομικούς λίθους σπolia τεκμηριώνει τη χρονολόγηση του μνημείου τον 11^ο έως 12^ο αιώνα και το κατατάσσει στην ομάδα των ελάχιστων γνωστών μνημείων του 12^{ου} αι. που διαθέτουν αντίστοιχες σπουδαίες τεχνικές και μορφολογικές επιλύσεις.

Η μηχανικός

ΔΗΜΗΤΡΑ ΝΙΚ. ΓΟΥΡΓΙΩΤΟΥ
ΔΙΠΛ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.
Α.Μ. Τ.Ε.Ε. 37602
ΚΑΤΣΙΜΙΔΗ 31-33, Τ.Κ. 54638
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΤΗΛ. 2310 216
ΑΦΜ. 041134172 - ΔΟΥ ΣΤ' ΘΕΣ/ΝΙΚ

Δήμητρα Γουργιώτου
Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ. ΠΑΣΜΑΤΖΙΔΗΣ
ΔΙΠΛ. ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ & ΜΗΧ/ΚΟΣ Η/Υ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ Α.Π.Θ.
ΜΕΛΟΣ Τ.Ε.Ε. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: 93091
ΑΙΩΛΙΑ ΠΑΝΤΩΝ 50 - Τ.Κ. 545 29 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ. 2310 596015
ΑΦΜ: 130945058 - ΔΟΥ Ε' ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΕΛΕΓΘΗΚΕ
Αθήνα13.1.2025

Ο Ελέγχας
Γεωργιάδη Χρυσσαυγή
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Σύμφωνα με τους όρους της
απόφασης ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
.....19.1.08/1.5.25
Ο Πρόεδρος της ΔΑΒΜΜ
Θεμιστοκλής Βλαχούλης
Αρχιτέκτων Μηχανικός με Δ' βαθμό